

**การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียน
ต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2**

**The Study of State, Problems and Guidelines for Creative Model
Schools Operational Development on the Sufficient Economy Learning
Process under Tak Educational Service Area Office, Zone 2**

นพพร แก้วทอง¹, ปรีชา อ่วมปัญญา²

Nopporn Keawtong¹, Preecha Auampanya²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 12 คน ครูผู้สอน 147 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 65 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .87 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

¹ M.ed Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University

² Assistant Professor, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. ปัญหาการดำเนินงาน พบว่าในภาพรวมมีปัญหาเล็กน้อยและมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน
3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ โรงเรียนควรกำหนดนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์

คำสำคัญ: โรงเรียนต้นแบบ, การพัฒนาโรงเรียนต้นแบบ, กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง, เศรษฐกิจพอเพียง, โรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The purposes of this research were to study state problems and guidelines for development of Sufficient Economy Learning Process creative model School in Tak educational service area office, zone 2. Respondents consisted of 12 administrators and 147 teachers. The research instruments were rating scale questionnaires with 65 items. Confidence level of the questionnaire was .87 Data analysis consisted of mean (μ) and standard deviation (σ).

The findings of the study were as follows:

1. The state of sufficient economy operation of the schools in Tak educational service area office, zone 2 was found that the overall was high level. All aspects of state of management were high level too.

2. Operational problems, the overall was low level. All aspects of operational problem were low level too.

3. The important operational development guideline for the sufficient economy learning process creative model school was sufficient economy policies which should be set within school visions, missions and strategies.

Keywords: Model School, Model School Developing, Sufficient Economy Learning Process, Sufficient Economy, Sufficient Economy Model School, Learning Resource Center

บทนำ

เศรษฐกิจไทยในสมัยโบราณเป็นแบบยังชีพหรือเศรษฐกิจแบบเลี้ยงตัวเอง การผลิตสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องอุปโภคจะมีวัตถุประสงค์หลักในการผลิตอยู่ที่การบริโภคเลี้ยงตัวเอง โดยนัยนี้ อาจกล่าวได้ว่า สายใยเกาะเกี่ยวระหว่างครัวเรือนในชุมชนที่มีวิถีการผลิตเพื่อยังชีพมีรากฐานมั่นคงเพราะทุกคนตระหนักว่าหากขาดความร่วมมือร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนแล้ว ครัวเรือนแต่ละแห่งก็ไม่สามารถอยู่ตามลำพัง ลักษณะเช่นนี้เป็นสิ่งที่นักวิชาการเรียกว่า เป็นความพอเพียงในระดับหมู่บ้าน ไม่ใช่เพียงแคในระดับครัวเรือนเท่านั้น (อรสุคา เจริญรัต, 2546, หน้า 17-18) ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโครงสร้างในระบบเศรษฐกิจของ

ไทย จากสภาพเศรษฐกิจไทยก็ได้เปลี่ยนจากเศรษฐกิจแบบเลี้ยงตัวเองมาเป็นเศรษฐกิจที่ผลิตเพื่อตลาด

เหตุการณ์ดังกล่าวของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมครั้งสำคัญคือการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาที่เกิดจากการพึ่งพาการส่งออกมากเกินไป โดยไม่พึ่งตัวเองและแก้ไขปัญหาโดยการเพิ่มการส่งออก จะทำให้อัตราการพึ่งพาต่างประเทศสูงขึ้น ก่อให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจเป็นระยะๆ จากเหตุการณ์ครั้งนี้เป็นบทเรียนว่าการพัฒนาที่ไม่สมดุลและไม่มีเสถียรภาพ ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่คำนึงถึงภาพเหมาะสมของการพัฒนาประเทศและภูมิหลังของสังคม การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ทำให้ทุกภาค

ส่วน ย้อนกลับมาคิดถึงยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่ผ่านมา การดำรงชีวิต การพัฒนาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ขณะเดียวกันทางสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่วางแผนพัฒนาประเทศหรือวางยุทธศาสตร์เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545-2549) ได้औุญเชิญปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่จะนำทางและบริหารประเทศ ควบคู่ไปกับการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และต่อเนื่องมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (2550-2554) ซึ่งเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบันยังคงนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวคิดในการปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความสมดุลเป็นธรรมและยั่งยืนต่อไป

ดังนั้นทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 จึงได้กำหนดโครงการโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ขึ้น โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอ

เพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีสติในการเลือกรับข้อมูลต่างๆ ที่เข้ามา รู้จักเลือกรับและรู้จักค่อยยอคงค์ความรู้ที่มีอยู่ หมั่นศึกษา เพิ่มพูนความรู้อย่างเป็นขั้นตอน ไม่ก้าวกระโดดในการเลือกรับข้อมูล ต้องรู้จักพิจารณารับอย่างเป็นขั้นตอน รู้จักแก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน ประเมินความรู้และสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา จะได้รู้จักและเตรียมพร้อมที่จะรับกับสภาพและผลจากการเปลี่ยนแปลงมิติต่างๆ ได้อย่างรอบคอบและระมัดระวัง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2, 2550, หน้า 7)

จากโครงการโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ดังกล่าว ทางโรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ให้ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ทราบ จากการรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอ

เพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูล การดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์ กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียน มีสภาพ ปัญหาและแนวทาง การพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบ สร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจ พอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 จะนำผลการวิจัย ดังกล่าวมาเป็นแนวทางการดำเนินงานของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตาก เขต 2 หรือโรงเรียนและสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาอื่นๆ นำมาเป็นแนวทางการ ดำเนินงานต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียน รู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงาน โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียน รู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการ ดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์

กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตาก เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียน รู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2

1.2 เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนิน งานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการ เรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2

1.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการ ดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์ กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตาก เขต 2

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1 และข้อที่ 2

2.1.1 ประชากร

2.1.1.1 การศึกษาครั้งนี้

เป็นการศึกษาจากประชากรได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการ

เรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 ปี
การศึกษา 2550 จำนวน 12 คน

2.1.1.2 ครูผู้สอนใน

โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการ
เรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 ปี
การศึกษา 2550 จำนวน 147 คน

2.1.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1.2.1 ตามวัตถุประสงค์

ข้อที่ 1 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพการดำเนิน
งานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการ
เรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2

2.1.2.2 ตามวัตถุประสงค์

ข้อที่ 2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ปัญหาการดำเนิน
งานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการ
เรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2

2.2 ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 3

2.2.1 ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้ทรง

คุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินงาน
โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียน
รู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 17 คน

2.2.2 ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของ

โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการ
เรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา สภาพ และปัญหา
การดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์
กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้
ได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบ
สร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอ
เพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาดาก เขต 2 ปีการศึกษา 2550
จำนวน 147 คน

2. ครูผู้สอนโรงเรียนต้นแบบ
สร้าง สรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจ
พอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 ปีการศึกษา 2550
จำนวน 147 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น
แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้กรอบจาก

ด้านบริหารจัดการ ด้านการพัฒนานุเคราะห์ ด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 4 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความถี่ (frequency)
2. ร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (m)
4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s)
5. การหาค่าจำแนกรายข้อของ

ข้อคำถามจากแบบสอบถามการศึกษาสภาพ

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 โดยใช้การทดสอบค่า t-test

6. ความเชื่อมั่นของแบบ

สอบถามการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนา การดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล

ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์

กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษาศาก เขต 2 ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้ทรง
คุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินงาน
โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียน
รู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 17 คน โดยมี
คุณสมบัติตามเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบ
สร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอ
เพียง

2. เป็นผู้มีความรู้และมีประสบ
การณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบ
สร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอ
เพียง ไม่ต่ำกว่า 2 ปี

3. เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่
รับรางวัลหรือเป็นที่ยอมรับการดำเนินการ
โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียน
รู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง

4. ครูผู้รับผิดชอบโครงการเกี่ยว
กับเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์
ซึ่งได้จากการนำผลวิจัยในขั้นตอนที่ 1 มา
กำหนดเป็นกรอบการสร้างคำถามเกี่ยวกับการ
สร้างแนวทาง การพัฒนาโรงเรียนต้นแบบ

สร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอ
เพียงโดยครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ
2. ด้านการพัฒนาบุคลากร
3. ด้านการออกแบบกระบวนการ
การเรียนรู้
4. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใน
การวิจัยดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจาก
งานประสานการจัดการบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏกำแพงเพชร ไปถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อ
ขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ

2. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
ด้วยตนเอง โดยนำเสนอ สภาพ และปัญหา
การดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์
กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษาศาก เขต 2 แล้วจึงสัมภาษณ์แนวทาง
การพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบ
สร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอ
เพียงตามโครงสร้างในแบบสัมภาษณ์

3. ผู้วิจัยบันทึกคำให้สัมภาษณ์

และบันทึกเสียงแล้วถอดข้อความการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ของเนื้อหาแล้วนำเสนอผลในรูปตาราง โดยจัดเรียงลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานจากความถี่ที่มีค่าสูงสุดไปหาค่าที่น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่ามีสภาพการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาได้แก่ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านพัฒนาบุคลากร และด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ 2) ปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดย

ด้านที่ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนอยู่ในอันดับแรกได้แก่ ด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ รองลงมาได้แก่ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ข้อ 1. ด้านการบริหารจัดการ และอันดับสุดท้ายได้แก่ ข้อ 2. ด้านพัฒนาบุคลากร 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 มีแนวทางการพัฒนาได้แก่โรงเรียนควรกำหนดนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ควรมีการประชุมชี้แจง คณะกรรมการ ภาควิชา 4 ฝ่าย เพื่อสร้างความตระหนักและความสำคัญของการดำเนินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงภายในโรงเรียน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ครั้งนี้ พบว่า 1) สภาพการดำเนินงาน

โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการ ด้านพัฒนาบุคลากร ด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งทางกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้หน่วยงานทางการศึกษาดำเนินการปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งสู่ผลในทางปฏิบัติโดยมีเป้าหมายสำคัญ ได้แก่ เด็กหรือเยาวชนในสถานศึกษาปลูกฝังให้เด็กและเยาวชน เกิดความตระหนักรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียงเห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ ฝึกการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปันมีจิตสำนึกรักสิ่งสิ่งแวดล้อมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม และเอกลักษณ์ความเป็นไทย ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับวิจัยของแววดา ชลรัตน์ (2549 บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการบริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนระดับ

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 2 พบว่า การบริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 2 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และรายทุกด้านคือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียน และงานสัมพันธ์ชุมชนอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ครู และผู้บริหารในโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง มีการบริหารงานทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหาร บุคลากร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและคณะกรรมการ

สถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน มีงบประมาณที่สนับสนุนที่พอเพียงและมีการกำกับ ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณ แยมเปื่อน (2550, บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการบริหารงานโรงเรียนเทศบาล ตามทฤษฎีของครูและผู้อุปถัมภ์นักเรียนในจังหวัดสิงห์บุรี พบว่าการบริหารโรงเรียนตามทฤษฎีของครูและผู้อุปถัมภ์นักเรียนในจังหวัดสิงห์บุรี โดยมีด้านการบริหารงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น โดยด้านที่ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงขอโรงเรียนอยู่ในอันดับแรกได้แก่ ด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินงานด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ของโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ครูผู้สอนบางส่วนยังไม่ค่อยเข้าใจการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ยังมีความไม่ถูกต้องในการกำหนดจุดประสงค์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลไม่ตรงตาม

จุดประสงค์ที่ตั้งไว้และละเลยการนำผลการประเมินมาใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวิระวัฒน์ เพ็ชรฉกรรจ์ (2549 บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัย เรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาคือ ด้านการวางแผนการดำเนินใช้หลักสูตร การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัย การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษตาก เขต 2 ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ

โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 มีการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษตาก เขต 2 ควรต้องมีการประชุมชี้แจง คณะกรรมการดำเนินงาน ให้เห็นความสำคัญของการดำเนินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนวางแผนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี เช่น ศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนงบประมาณให้กับโรงเรียนดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน และติดตามอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษตาก เขต 2 ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษตาก เขต 2 ควรกำหนดนโยบายการพัฒนากิจการลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์โดยดำเนินการจัดอบรม

ระดับต่างๆ แก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ทราบถึงการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์แก่นักเรียนและสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ทรัพยากรบุคคลที่จะดำเนินการจัดการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือและพัฒนากิจการลูกเสืออย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการพัฒนาบุคลากร

โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษตาก เขต 2 มีการดำเนินงานด้านการพัฒนาบุคลากร ทางโรงเรียนมีการวางแผนดำเนินการพัฒนาบุคลากรไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน ดังนั้นทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษตาก เขต 2 ควรกำหนดนโยบายวางแผนดำเนินการพัฒนา ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษตาก เขต 2 ที่หลากหลายอย่างชัดเจนและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรและมีการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนต้นแบบสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียงของ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ตาก เขต 2 มีการดำเนินงานด้านการออกแบบ
กระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นทาง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ควร
กำหนดนโยบายในแผนปฏิบัติงานประจำปี
สนับสนุนงบประมาณ ส่งเสริมให้มีการดำเนิน
การจัดอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ

ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับ
หลักเศรษฐกิจพอเพียง หรือ ศึกษา ดูงาน
แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงที่สำคัญเพื่อ
นำมาประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการเรียนการ
สอน และจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงกับ
การพัฒนาครู มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
และมีผู้รับผิดชอบโครงการอย่างจริงจัง

References

- Cholarat, Waewta. (2007). **School Management Affecting Teachers' Satisfaction in Work Practice in Primary School, under the Office of Nakonsri-dharmarach Educational Service Area 2**. Master of Education Thesis, Burapa University.
- Jaroenrat, Onsuda. (2000). **Occurrence, Existence, and Adjustment of Sufficiency Economy Philosophy under Changing of Thai Society**. Doctor of Education Thesis, Srinakarinwirot Prasanmit University.
- Madjarad, Tawan. (1997). **MODEL of Educational Management based on Sufficiency Economy Philosophy**. Bangkok: 21 Century.
- Nantachai, Metta. (2007). **Guideline for Educational Management based on Sufficiency Economy Philosophy**. [Online]. Available: <http://amin.edu.ku.ac.th/theadiclelsuchad.doc>. [2007 November 17]
- Pech-chakan, Weerawat. (2006). **Problem and Guideline for Developing the Management of School Curriculum for Secondary School in Eastern Region**. Master of Education. Thesis, Burapa University.
- Tak Educational Service Area 2, Office. (1997). **Guideline for Implementation of Pilot School Creating Learning Process to Sufficiency Economy of School Group, under the Office of Tak Educational Service Area 2**. Tak: Supervision,

Followup, and Evaluation in Educational Management, the Office of Tak Educational Service Area 2.

Yampeun, Suwan. (2007). **Municipal School Management based on Viewpoint of Teachers and Parent in Singburi Province**. Master of Education Thesis, Tepsatree Rajabaht University.